

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ **Αριθ. 517/21.11.2006**

Σήμερα ημέρα Τρίτη 21 Νοεμβρίου 2006 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Γιάννης Παπακώστας, Νέστορας Κουράκης, Κωνσταντίνος Τσουράκης.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ασχολήθηκε με την από της εταιρείας **ΕΞΤΡΑ ΚΟΜΜΙΟΥΝΙΚΕΙΣΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΤΖΙ Α.Ε. (EXCOM Α.Ε.)** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **EXTRA CHANNEL-3** ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 14^η Νοεμβρίου 2006.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη τις ακόλουθες διατάξεις:
 - I. Το άρθρο 15, παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.
 - II. Το άρθρο 3 παρ. 3 εδ. δ του Ν.1730/1987 κατά το οποίο οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές διέπονται από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της ελληνικής γλώσσας.
 - III. Το άρθρο 7 παρ. 1 του Καν. 2/1991, κατά το οποίο μία εκπομπή στο σύνολό της δεν πρέπει να παραπλανά τους τηλεθεατές.
 - IV. Τα άρθρα 2 εδαφ. δ και 5 παρ. 1 εδαφ. δ του Π. Δ/τος 100/2000, κατά τα οποία απαγορεύεται η συγκεκριμενοποιημένη τηλεοπτική διαφήμιση, θεωρείται δε συγκεκριμενοποιημένη διαφήμιση η προφορική ή οπτική παρουσίαση σε πρόγραμμα α) εμπορευμάτων, β) υπηρεσιών, γ) της επωνυμίας, του σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού, εμπορευμάτων ή ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες, όταν η παρουσίαση αυτή γίνεται σκοπίμως από τον ραδιοτηλεοπτικό φορέα με διαφημιστικό

σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό, όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης.

V. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίο το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, των ισχυρισμών του εκπροσώπου της εταιρείας **ΕΞΤΡΑ ΚΟΜΜΙΟΥΝΙΚΕΙΣΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΤΖΙ Α.Ε. (EXCOM A.E.)** ιδιοκτήτριας του περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού **EXTRA CHANNEL-3**, του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολούθησής από μαγνητοταινία της κατωτέρω εκπομπής, προέκυψαν τα ακόλουθα:

α) Κατά τη διάρκεια της εκπομπής «Λειτουργική Ιατρική» της 14.6.2006 προβλήθηκαν τα εξής: Η εκπομπή-σύμφωνα με την καταγγελία- αρχίζει στις 11.00', φέρει σήμανση 2^{ης} κατηγορίας(κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση) και αμέσως μετά την έναρξη της προβάλλει μία ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της λειτουργικής ιατρικής δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων. Στο 1'.28'' προβάλλεται διαφήμιση δύο προϊόντων της εταιρείας Intercell Health(συνοδεύεται από τηλεφωνική γραμμή για επικοινωνία): ένα τεστ ελευθέρων ριζών και μια κρέμα βιοκαρνασίνης,. Οι διαφημίσεις είναι ενσωματωμένες μέσα στην εκπομπή. Αμέσως μετά εμφανίζεται ο κ. Ανδρέας Φικιώρης υπό την ιδιότητα του ως ιατρού- αναισθησιολόγου. Από το 3' της εκπομπής ο παρουσιαστής-ιατρός συμβουλεύει τους τηλεθεατές να καταναλώνουν φρούτα και να αγοράσουν τη συσκευή παραγωγής όζοντος. Λέγει: «Ενέργεια δίνουν τα φρούτα και το οξυγόνο 3...», «Θα πρέπει όλοι να αγοράσετε ένα μηχανηματάκι όζοντος..., να πάρετε και μια μπάλα με 40 ευρώ για το μυϊκό σύστημα...». Στο 11' προβάλλεται ένας πίνακας στον οποίο αναγράφονται οι 14 υποχρεώσεις που έχει ο καθένας όσο μεγαλώνει. Ο ιατρός λέγει: « Όλοι οι 50άρηδες πρέπει να πίνουν νερό με όζον...σπεύστε να αγοράσετε μηχανήμα όζοντος...», «ποιος κάνει αποτοξίνωση στον οργανισμό; Το νερό με όζον...». Στο 26' «τώρα να πάρετε τηλέφωνο και να ρωτήσετε που πουλάνε το όζον. Δεν έχετε λεφτά; Με δόσεις...», «...την ομορφιά τη φτιάχνουν τα φρούτα, το νερό, το όζον και η αγάπη...». Παρατηρείται ότι ο τρόπος που ο ιατρός διατυπώνει τις προτάσεις και τις συμβουλές του διακρίνεται από μια προσπάθεια ανάπτυξης και εκκλαίκευσης ιατρικών όρων για να γίνουν κατανοητοί από μη ειδικούς.. Όμως συχνά χρησιμοποιεί την προσφώνηση *ρε* απευθυνόμενος στους τηλεθεατές του καθώς και τις λέξεις *γκόμενα*, *ρε πούστη*, *τζουτζούκος-α*, ενώ κάνει αστεία με τη λέξη ευρωπαίος(ευρο-πέος, κοντο-πέος). Στη 01.02' προβάλλεται πάλι η ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της λειτουργικής ιατρικής δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων, ακολουθούν δε οι διαφημίσεις των δύο προϊόντων της εταιρείας Intercell Health: ένα τεστ ελευθέρων ριζών και μια κρέμα

βιοκαρνασίνης. Η εκπομπή συνεχίζεται κανονικά (χωρίς σήμανση). Ο ιατρός απαντά σε ερωτήματα τηλεθεατών προτείνοντας συχνά θεραπεία με χρήση όζοντος. Στο 01.05' λέγει: «όσοι δεν έχετε γκόμενα, και γκόμενα θα σας βρω με το Γραφείο Ευρέσεως Γκομενών, δεν θα τις παντρευτούμε, τζιβιτζιλίκι θα κάνουμε...». Στο 01.09' απαντώντας σε ερώτηση τηλεθεατή, ο ιατρός χρησιμοποιεί τις λέξεις: «Την ώρα που πηδάς, που βρίσκεσαι σε οργανισμό...», «...δεν είναι κακό να πλένω το πουλί μου με όζον...». Στη 01.43' προβάλλεται το σήμα Ε στην οθόνη(επανάληψη), ενώ στη 01.58'77 προβάλλεται πάλι η ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της λειτουργικής ιατρικής δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων, ακολουθούν δε οι διαφημίσεις των δύο προϊόντων της εταιρείας Intercell Health: ένα τεστ ελευθέρων ριζών και μια κρέμα βιοκαρνασίνης. Τέλος εκπομπής

β) Κατά τη διάρκεια της εκπομπής «Βοηθήστε την υγεία σας» της 30.6.2006 προβλήθηκαν τα εξής: Η εκπομπή μάλλον προβάλλεται την ίδια πρωινή ώρα, φέρει σήμανση 2^{ης} κατηγορίας(κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση) και αμέσως μετά την έναρξη της προβάλλει μία ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των συμβουλών της εκπομπής «Βοηθήστε την υγεία σας» δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων. Αναγράφεται το όνομα του παρουσιαστή(χωρίς την ιδιότητα του). Ο παρουσιαστής κ. Φικιώρης αναφέρεται σε φλεγμονές και πόνους, καλεσμένος του δε είναι ο βιοχημικός κ. Νίκος Μαργέτης. Στο 4'.50' ο παρουσιαστής, απευθυνόμενος στο τηλεοπτικό κοινό, το αποκαλεί «μπουζουκάκια» και συμπληρώνει: «μην τρώτε σκατοβούτυρο... σκατολάδι... κωλολάδι...», «δεν είστε μπουζούκια, μάγκες είστε...λοιπόν, μπουζούκια...», ενώ χρησιμοποιεί την προσφώνηση *ρε* κατά κόρον, ακολουθώντας δε αποκαλεί το κοινό «σαράβαλα, κορόιδα...». Στο 15' της εκπομπής επαναπροβάλλεται η ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των συμβουλών της εκπομπής «Βοηθήστε την υγεία σας» δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων. Ακολουθεί διακοπή για διαφημίσεις: διαφημίζονται μια συσκευή παραγωγής όζοντος, μια κρέμα βιοκαρνασίνης και ένα τεστ ελευθέρων ριζών: όλα τα ανωτέρω προϊόντα είναι της εταιρείας Intercell Health. Αναγράφεται τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας. Στο 19' συνεχίζει η εκπομπή φέρουσα σήμανση μετά τη διακοπή. Ο παρουσιαστής τονίζει ότι είναι καλό να πίνουν όλοι 10 ποτήρια νερό με όζον την ημέρα για να μην υπάρχουν κακές ουσίες στον οργανισμό. Στην ίδια άποψη συγκλίνει και ο καλεσμένος βιοχημικός κ. Μαργέτης. Στο 39' προβάλλεται η ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των συμβουλών της εκπομπής «Βοηθήστε την υγεία σας» δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων. Ακολουθεί διακοπή για διαφημίσεις: διαφημίζονται μια συσκευή παραγωγής όζοντος, μια κρέμα βιοκαρνασίνης και ένα τεστ ελευθέρων ριζών: όλα τα ανωτέρω προϊόντα είναι της εταιρείας Intercell Health. Αναγράφεται τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας. Στο 42' συνεχίζει η εκπομπή φέρουσα σήμανση μετά τη διακοπή. Ο παρουσιαστής δεν παραλείπει να τονίζει τις καλές ιδιότητες νερού με όζον. Στη 01.05' προβάλλεται η ανακοίνωση στην οποία επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των συμβουλών της εκπομπής «Βοηθήστε την υγεία σας» δεν αντικαθιστά τις θεραπείες που προτείνουν οι ιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων. Ακολουθεί διακοπή για διαφημίσεις: διαφημίζονται μια συσκευή παραγωγής όζοντος, μια κρέμα βιοκαρνασίνης και ένα τεστ ελευθέρων ριζών: όλα τα ανωτέρω προϊόντα είναι της εταιρείας Intercell Health. Αναγράφεται τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας. Στη 01.09' συνεχίζει η εκπομπή φέρουσα σήμανση μετά τη διακοπή, ενώ ο παρουσιαστής

συμβουλεύει τους τηλεθεατές «ξεσκιστείτε στα ψάρια, τα ιχθυέλαια και το πήδημα...» λέγοντας τους «κορόιδα, σας αγαπάω». Στη 01.26' τελειώνει η εκπομπή.

Το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν του από 6.11.2006 εγγράφου του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών το πειθαρχικό συμβούλιο του οποίου, έχει επιβάλει στον ιατρό Ανδρέα Φικιώρη την πειθαρχική ποινή στέρησης αδείας ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος επί έξι μήνες. Πρόκειται περί ιατρού, στον οποίο έχει επιβληθεί επίσης, από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων πρόστιμο για την κυκλοφορία φαρμακευτικού προϊόντος, (νερό για ενέσιμα) χωρίς άδεια του Ε.Ο.Φ. Πράγματι ο εν λόγω ιατρός, κατά την ως άνω ημερομηνία ανέπτυξε τις απόψεις του για τις θεραπευτικές ιδιότητες του όζοντος, χωρίς να υπάρχει καμία βεβαιότητα περί τούτου, από τα επίσημα όργανα του κράτους και χωρίς να γνωστοποιήσει την αναστολή της ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος, με κίνδυνο παραπλανήσεως του τηλεοπτικού κοινού και υποβολής αυτού σε άσκοπη ταλαιπωρία και δαπάνη. Όμως πλέον τούτων, ο εν λόγω ιατρός, κατά την διάρκεια της εκπομπής επανειλημμένως προέτρεψε τους τηλεθεατές να αγοράσουν μηχανήμα χρήσεως του όζοντος, το οποίο προέβαλλε, δια της χρήσεως των προβαλλομένων αριθμών τηλεφώνων των καταστημάτων στα οποία προσφέρονται τα εν λόγω μηχανήματα. Αναμφιβόλως πρόκειται περί συγκεκαλυμμένης διαφημίσεως του εν λόγω μηχανήματος. Τέλος, ο ως άνω ιατρός κατά την ανάπτυξη των απόψεών του, χρησιμοποίησε απαράδεκτες λέξεις και φράσεις όπως «γκόμενα», «ρε πούστη», «τζουτζούκο», «ευρώ-πέος», «κοντο-πέος», «τζιβιτζιλίκι», «μπουζουκάκια», «κωλολάδι», «ξεσκιστήτε» «πήδημα» και άλλες σχετικές, που δεν προσήκουν στην υποτιθέμενη επιστημονική μορφή της εν λόγω εκπομπής και κακοποιούν την ελληνική γλώσσα. Για τις εν λόγω εκτροπές ενδεικνύται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου. Μειοψήφησαν ο Πρόεδρος Ιωάννης Λασκαρίδης και ο Αντιπρόεδρος Δημήτρης Χαραλάμπης, κατά τους οποίους θα έπρεπε να επιβληθεί η διοικητική κύρωση της συστάσεως.

Ενόψει των εκτεθέντων πραγματικών περιστατικών και λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως, του από 0,7-1% % μεριδίου τηλεθέασης που συγκέντρωσε το πρόγραμμα, στο πλαίσιο του οποίου τελέστηκε η παράβαση, της εξ 86.763,05 ευρώ αξίας του μεριδίου αγοράς των τηλεοπτικών υπηρεσιών κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2003-30.4.2003 που έχει αποκτήσει ο ως άνω σταθμός, του εκ 2.864.925,20 ευρώ ύψους της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί από τον εν λόγω σταθμό, και του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στον αυτό σταθμό με τις αποφάσεις 115/3.12.2002, 169/4.2.2003, 295/10.6.2003, 79/30.3.2004, 80/30.3.2004, 81/30.3.2004, 244/27.7.2004, 338/9.11.2004, 346/16.11.2004, 7/4.1.2005, 34/8.2.2005, 69/1.3.2005, 74/1.3.2005, 115/5.4.2005, 142/19.4.2005, 163/26.4.2005, 185/17.5.2005, 186/17.5.2005, 193/31.5.2005, 194/31.5.2005, 236/28.6.2005, 237/28.6.2005, 290/26.7.2005, 292/26.7.2005, 298/26.7.2005, 305/23.8.2005, 321/30.8.2005, 322/30.8.2005, 356/20.9.2005, 412/18.10.2005, 444/8.11.2005, 38/24.1.2006, 193/11.4.2006, 204/18.4.2006, 244/16.5.2006, 287/6.6.2006, 307/20.6.2006, 455/3.10.2006, 456/3.10.2006 διάφορες κυρώσεις ενδεικνύται όπως το εν λόγω πρόστιμο καθορισθεί στο ποσό των 15.000 ευρώ.

*Για τους λόγους αυτούς
το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης*

Επιβάλλει στην εταιρεία **ΕΞΤΡΑ ΚΟΜΜΙΟΥΝΙΚΕΙΣΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΤΖΙ Α.Ε. (EXCOM Α.Ε.)** ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού **EXTRA CHANNEL-3** τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παράγραφος 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδαφ. β του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή της, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας EXCOM Α.Ε που εδρεύει στο Περιστέρι Αττικής, στην οδό Τσαλαβούτα 9, με ΑΦΜ 094316866, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ.
2. Του Σνούντα Ναμπίλ του Σάμι, κατοίκου Περιστερίου Αττικής, στην οδό Τσαλαβούτα 9, με ΑΦΜ 105677744, Δ.Ο.Υ. ΙΘ΄ Αθηνών, νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 21^η Νοεμβρίου 2006.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ